

Sygn. akt I A Cz 809/12

POSTANOWIENIE

Dnia 31 października 2012 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący : SSA Ryszard Iwankiewicz

Sędziowie : SSA Iwona Wiszniewska (spr.)

SSA Małgorzata Gawinek

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2012 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa P. W. i H. W.

przeciwko Gminie M. i Zakładowi (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w U.

o odszkodowanie i nakazanie

na skutek zażalenia pozwanej Gminy M.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Koszalinie zawarte w punkcie 6 wyroku z dnia 13 czerwca 2012 r., sygn. akt I C 372/10 w przedmiocie kosztów procesu

p o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie.

SSA I. Wiszniewska SSA R. Iwankiewicz SSA M. Gawinek

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie uwzględnił częściowo powództwo powodów przeciwko Zakładowi (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w U. i w całości oddalił powództwo przeciwko Gminie M.. W punkcie 6 sentencji wyroku Sąd pierwszej instancji postanowił nie obciążać powodów kosztami postępowania.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia o kosztach procesu Sąd Okręgowy wskazał, iż za odstąpieniem od obciążania powodów kosztami procesu przemawiał fakt, iż prowadzili oni długie negocjacje przedprocesowe z pozwaną Gminą, w trakcie których Gmina nie poinformowała powodów o istotnych faktach rzutujących na zasadność wywiedzionego powództwa.

Postanowienie w przedmiocie kosztów procesu w całości zaskarżyła pozwana Gmina M., wnosząc o jego zmianę poprzez obciążanie powodów i pozwany Zakład (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w U. solidarnie kosztami procesu oraz zasądzenie od wymienionych solidarnie kosztów postępowania zażaleniowego. Skarżąca zarzuciła naruszenie art. 98 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie oraz naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię.

W uzasadnieniu skarżąca podniosła, iż w niniejszej sprawie przegrani są powódowie i drugi z pozwanych. Podniosła, iż do okoliczności branych pod uwagę przy odstępowaniu od obciążania kosztami procesu należy sytuacja materialna strony a ta w przypadku wymienionych powyżej jest dobra. W ocenie skarżącej, nie można czynić jej zarzutu, że prowadziła negocjacje w celu polubownego załatwienia sporu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej okazało się niezasadne.

Zgodnie z ogólną zasadą określoną w przepisie art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Już choćby z literalnego brzmienia przepisu wyprowadzić należy wniosek, iż nie jest możliwe domaganie się zwrotu kosztów sądowych od strony nie będącej przeciwnikiem. W niniejszej sprawie Sąd pierwszej instancji rozpatrywał dwa odrębne roszczenia: jedno z nich skierowane było przeciwko Zakładowi (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w U., drugie zaś przeciwko skarżącej Gminie M.. Przegrywającym spór w sprawie przeciwko Gminie M. jest wyłącznie powódka, która ów spór zainicjowała i ewentualnych kosztów procesu domagać się można jedynie od niej.

Skarżąca w swoim zażaleniu zarzuciła naruszenie art. 98 § 1 k.p.c. i art. 102 k.p.c. Drugi z wymienionych przepisów wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach procesu, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Ocena, czy w konkretnej sprawie zaistniał „wypadek szczególnie uzasadniony”, należy do sądu, który uwzględniając całokształt zaistniałych w niej okoliczności, kierując się poczuciem sprawiedliwości, stosuje art. 102 k.p.c. Do okoliczności branych pod uwagę należą zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i będące na zewnątrz, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej, oceniane przez pryzmat zasad współżycia społecznego. Przede wszystkim nie sposób uznać, że istnieje jakikolwiek zamknięty katalog „wypadków szczególnie uzasadnionych”. Kwalifikację zatem pozostawić należy praktyce sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 1966r., I CR 372/65, LEX nr 6011). Podkreślić należy, iż hipoteza przepisu art. 102 k.p.c., odwołująca się do występowania „wypadków szczególnie uzasadnionych”, pozostawia sądowi orzekającemu swobodę oceny czy fakty związane z przebiegiem procesu, postępowania przedprocesowego jak i dotyczące sytuacji życiowej strony, stanowią podstawę do nie obciążania jej kosztami procesu. Ingerencja w to uprawnienie Sądu w ramach rozpoznawania środka zaskarżenia na rozstrzygnięcie o kosztach procesu nie jest wprawdzie wyłączona, jednak ogranicza się tylko do sytuacji, gdy zastosowanie przez Sąd art. 102 k.p.c. nie zostało w ogóle uzasadnione lub jeżeli nastąpiło z rażącym naruszeniem reguł przewidzianych w tym przepisie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2012 r., sygn. III Cz 2/12, LEX nr 1162689). Żadna z powyższych sytuacji nie zachodzi w niniejszej sprawie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego z samego faktu, iż sytuacja materialna powodów nie jest trudna nie można wywodzić, że odstąpienie od obciążania ich kosztami postępowania nie jest możliwe. Skarżąca lakonicznie przy tym odniosła się do kluczowego argumentu, który legł u podstaw wydania zaskarżonej decyzji. Sąd Okręgowy przyjął bowiem, iż na podstawie prowadzonych między stronami negocjacji powódka mogła sądzić, iż zasadnym jest kierowanie niniejszego roszczenia przeciwko pozwanej. Analiza pisemnego uzasadnienia wyroku wskazuje, iż kwestia tego, któremu z pozwanych przysługuje legitymacja bierna była w niniejszej sprawie kluczowa i pozostawała sporna. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, przekonanie powodów, iż pozew w sprawie wytoczyć należy przeciwko Gminie M., uznać należało za usprawiedliwione.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił wniesione zażalenie jako bezzasadne.

SSA I. Wiszniewska SSA R. Iwankiewicz SSA M. Gawinek